

číslo **10/2016**
ročník 24

ZPRAVODAJ

PRAŽSKÉ ARCIDIECÉZE

O kardinálu
Beranovi

Průběh beatifikačního
procesu

Ohlédnutí za Rokem
milosrdenství

Editorial

Vážení čtenáři,

ke svému završení se pomalu ale jistě blíží diecézní fáze beatifikačního procesu kardinála Berana. Kromě toho si 8. prosince připomeneme 70 let ode dne, kdy se Beran stal pražským arcibiskupem. To jsou důvody, proč jsme se rozhodli letošní poslední číslo věnovat právě muži, který se stal symbolem odporu církve proti totalitním režimům. Příspěvky, pocházející zejména z pera členů historické komise, doplňuje Beranův projev o svobodě svědomí.

Aleš Pištora

Obsah

3–5 Ze života arcidiecéze

6–7 Přícházel s ním pokoj, smíření a láska

Rozhovor se Stanislavou Vodičkovou

8 Arcibiskup ve vírech 20. století

Příspěvek předsedy historické komise

9 O beatifikačním procesu

Pohled církevního právníka

10 Ohlédnutí za Rokem milosrdenství

11 Sto let od narození otce Křišťana

12 Beran pohledem z Říma

13 Kardinál Beran: O svobodě svědomí

14 Diáče biskupů

15–17 Programy

18 Z Act curiae

Na Beranově klekátku

S určitou pravidelností přicházejí z Vatikánu zprávy o tom, že Svatý otec rozhodl o svatořečení či blahorečení některých mužů či žen. Osobně mne v poslední době zaujala např. beatifikace dalších mučedníků španělské revoluce 30. let 20. století. Kardinál Amato přitom řekl: „Proč církev znovu otevírá tuto tragickou stránku dějin? Odpověď je prostá – především kvůli tomu, aby uchovala památku spravedlivých a jejich svědectví dobra.“

I kardinál Josef Beran je jedním ze symbolů tragického období našich dějin, kdy církev a celý národ v krátkém sledu trpěli v nacistické a komunistické totalitě. A ani on nezapřel ani se nenechal zlomit! Hrdinně snášel nekonečné perzekuce, trpělivě nesl kříž! Dokonce v dopise budoucímu papeži Pavlu VI. píše: „Považuji to za velké štěstí, že mohu něco trpět pro Pána Ježíše; jsem si jist, že tak pomáhám duším, které mi byly svěřeny.“ A zanechal nám stále aktuální odkaz: Vždy věrni Bohu, církvi, národu!

Kardinál Beran je vzorem ryzího, mírného a pokorného křesťana a zároveň nesmiřitelného bojovníka a odpůrce dvou totalitních režimů. Byl dobrým pastýřem, i když z 23 let jím byl 16 v internaci a 4 roky v exilu, když počítáme jen dobu po jmenování pražským arcibiskupem. Měl pevný charakter a silnou vůli a neotřesitelně věřil v Krále králů a Pána dějin.

Rád připojím něco osobního. Během svých poměrně dlouhých studií v Římě, kdy jsem pobýval v naší koleji Nepomucenum, chodil jsem se pravidelně modlit do malé kaple v prvním patře. Vícekrát jsem od pamětníků, jakými byli např. prof. Polc nebo Mons. Planner, slyšel vyprávět o tom, kolik hodin tam kardinál Beran denně pobýval a jak se modlil, včetně toho 17. května 1969, kdy zemřel. A věřím, že se hodně modlil i předtím, kdy ho stěhovali z místa na místo a izolovali od lidí. Nějak se mne to hluboce dotýkalo a jako bohoslovec a později jako kněz jsem si vážil toho, že právě na „stejném klekátku“ mohu jako seminarista i kněz duchovně dozrávat a připravovat se na službu církvi v Čechách, za kterou se kardinál Beran již jistě přimlouvá.

Zdenek Wasserbauer

Sedmdesáté výročí uvedení kardinála Berana na Svatovojtěšský stolec

Foto: archiv Arcibiskupství pražského

Ve čtvrtek 8. prosince od 18.00 hodin, na slavnost Neposkvrněného početí Panny Marie, se v katedrále sv. Víta, Václava a Vojtěcha koná mše svatá k připomínce 70. výročí uvedení kardinála Josefa Berana na Svatovojtěšský stolec.

Ocenění pro Noëla Chouxu

Pražský arcibiskup kardinál Dominik Duka OP udělil 8. listopadu při příležitosti slavnostního setkání na pražském arcibiskupství medaili biskupa Antonína Podlahy za přínos v oblasti duchovní tvorby s duchovní tematikou Noëlu Chouxovi, francouzskému knězi a producentovi křesťansky orientovaných filmů.

Foto: Jan Eliáš

Slavnostní otevření německy mluvící farnosti

Vzhledem k potřebě samostatné pastorační péče o příslušníky německé, rakouské a švýcarské národnosti žijící na území pražské arcidiecéze zřídil pražský arcibiskup v říjnu letošního roku německou římskokatolickou farnost. Slavnostní mši svatou bude kardinál Duka ve farním kostele sv. Jana Nepomuckého na Skalce sloužit 4. prosince od 11.00 hodin za přítomnosti zástupců německého a rakouského velvyslanectví.

Benefiční koncert pro svatovítské varhany

Foto: Richard Horák

Vsobotu 3. prosince se v pražském Rudolfinu koná od 19.00 hodin benefiční vánoční koncert na podporu sbírky pro nové varhany určené pro svatovítskou katedrálu. V podání Českého národního symfonického orchestru pod vedením Libora Peška zazní Česká mše vánoční Jakuba Jana Ryby, dále skladby P. J. Vejvanovského a O. Respighiho. Vstupenky lze zakoupit na www.cnso.cz.

Půlnoční ve Svatovítském chrámu

Půlnoční mši svatou bude na Štědrý den v katedrále sv. Víta, Václava a Vojtěcha 24. prosince od půlnoci slavit pražský arcibiskup kardinál Dominik Duka OP. Pásmo české vánoční hudby začíná již od 23.30 hodin. V den slavnosti Narození Páně 25. prosince bude mše svatá od 8.30 a 10.00 hodin. V 17.00 hodin budou zpívané nešpory.

Foto: Roman Albrecht / Člověk a víra

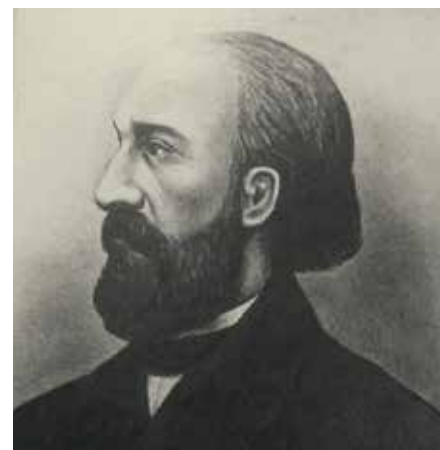
Rekvie za Václava Havla

O čtvrté neděli adventní, 18. prosince, bude pražský arcibiskup kardinál Dominik Duka OP od 10.00 hodin sloužit v katedrále sv. Víta, Václava a Vojtěcha zádušní mši svatou za prezidenta republiky Václava Havla.

Foto: Roman Albrecht / Člověk a víra

Česká mše vánoční ve svatovítské katedrále

Česká mše vánoční Jakuba Jana Ryby zazní v Chrámu sv. Víta, Václava a Vojtěcha 22. prosince od 19.00 hodin v tradičním koncertním provedení žáků a pedagogů Základní umělecké školy z Hostivaře.

O Panně Marii Guadalupské

V klášteře augustiniánů u sv. Tomáše v Praze na Malé Straně bude v pondělí 12. prosince od 16.00 hodin představena kniha o zjevení Panny Marie Guadalupské s názvem „Guadalupe: Největší poutní místo světa“ od Pavla Karla Mráčka. Knihu požehná kardinál Dominik Duka OP, přítomen bude také autor knihy.

Lidé si připomenou otce Křišťana

Při příležitosti stého výročí narození P. Alexandra Heidlera (otce Křišťana) bude ve čtvrtek 1. prosince od 18.00 hodin v kostele Nejsvětějšího Salvátora (Křižovnické náměstí) sloužit Mons. prof. Tomáš Halík mši svatou.

Prohlédněte si nejkrásnější pražské betlémy

K vánoční Praze neodmyslitelně patří betlémy. Aby procházka po křesťanských chrámech, kde jsou vystaveny jesličky, byla pro děti a jejich rodiče ještě působivější, vydává i letos pražské arcibiskupství průvodce po betlémech. V malé brožuře budou k dispozici základní informace o těch nejpozoruhodnějších pražských betlémech, vystavených od 24. prosince po celé vánoční období. Více na www.krestanskevanoce.cz.

Foto: Jan Roda

(Nejen) chlapi vyřezávají

Foto: Kristina Poláčková

Na začátku listopadu se v penzionu Panský dům v Rožmitálu pod Třemšínem, který provozuje Arcibiskupství pražské, uskutečnil první ročník řezbářského kurzu s Ondřejem Drábkem z Choustníku. Z různých koutů České republiky na něj přijelo dvacet začínajících řezbářů všech věkových kategorií, aby si osvojili řezbářskou techniku. Další ročník řezbářského kurzu se bude konat v listopadu 2017. Více na <http://panskydumrozmital.cz>.

Roráty opět rozezní kostely

Po celou dobu adventní se od 28. listopadu do 23. prosince konají v mnohých kostelích pražské arcidiecéze ranní bohoslužby se zpívanými roráty, tedy adventní zpěvy s tematikou prorockých textů. Zúčastnit se jich je možné také v katedrále sv. Víta, Václava a Vojtěcha. Od pondělí do pátku budou nově, s ohledem na omezený přístup do areálu Pražského hradu, začínat vždy v 6.30 hodin, v neděli v 8.30 hodin.

Foto: Iva Horáková / Člověk a víra

U Svaté Hory byl obnoven kříž bavorských poutníků

Foto: Josef Hovorka

Ipřes zimní počasí se v sobotu 12. listopadu sešlo více než třicet lidí na cestě spojující Brod a Sázký u Příbrami při příležitosti slavnosti žehnání kříže. Obnovený kříž jen na dohled od Svaté Hory symbolizuje poutní tradici, kterou nezpřetrhal ani komunistický režim. Poutníci z Bavorska putovali na Svatou Horu již od 17. století a tak se tomu děje i dnes. Obnova kříže je součástí projektu „Žijeme PRO“, který probíhá za finanční podpory Česko-německého fondu budoucnosti pod záštitou pražského arcibiskupa.

Pomoc pro bezdomovce v zimě

Arcidiecézní charita Praha každoročně rozšiřuje svou pomoc, aby lidé bez přístřeší mohli přečkat mrazivé počasí. Nízkoprahové denní centrum v Pernerově ulici v Karlíně bude od 1. prosince otevřeno po celý den, a pokud bude potřeba, budou zde moci lidé přečkat noc na tzv. „teplé židli“. Magistrát hl. m. Prahy otevírá letos minimálně dvě nové noclehárny a zřizuje centrální dispečink, prostřednictvím kterého si poskytovatelé budou předávat informace o volné kapacitě.

Foto: archiv Arcidiecézní charity Praha

Zpívání u katedrálních jesliček

Již poněkolkáté si děti zazpívají koledy u jesliček v katedrále sv. Víta. Na Boží hod vánoční 25. prosince od 16.00 hodin budou zpívat české koledy u jesliček. Zazní rovněž pásmo koled Karla Steckera.

Přicházel s ním pokoj, smíření a láska

Kardinál Beran s papežem Pavlem VI. Foto: archiv Arcibiskupství pražského

O kardinálu Beranovi jsme mluvili s autorkou jeho knižního životopisu *Uzavírám vás do svého srdce* a zároveň členkou historické komise pro beatifikaci **Stanislavou Vodičkovou**.

■ **V rámci beatifikační komise máte za úkol procházet archiv a hledat dokumenty vztahující se k Beranovi. Některé archivy jste již prošla, když jste pracovala na své knize o něm. Narazila jste nyní na něco nového?**

Měla jsem nově možnost prostudovat archiv kardinála Berana, který byl dovezen před lety z Říma. Kromě jeho kázání, různých projevů a vědecké práce obsahuje bohatou korespondenci, která dokresluje nejen jeho činnost, ale rovněž jeho osobnost. Je až k neuvěření, jaké množství různých lidí se k němu upínalo jako k morální autoritě a pastýři. Byli to nejen katolíci

a křesťané obecně, ale rovněž lidé nevěřící. Množství novinových výstřížků, které jsou součástí archivu, zase dokládají, jaký byl o našeho kardinála a jeho aktivity zájem v zahraničí.

■ **Co vás v tom zkoumání peripetii Beranova života osobně nejvíc oslovilo?**

To, jak přede mnou vystupoval obraz člověka zcela konzistentního, který má jasné morální zásady, z nichž neuhne ani o píď. Oslovila mě jeho spolehlivost, čitelnost, věrnost Bohu a papeži, schopnost sjednocovat a dělat těžká rozhodnutí ve složitě době. Jako arcibiskup a později i jako

kardinál udával směr nejen svým kněžím a diecézánům, ale i celé církvi v tehdejší Československu. Je zajímavé, že tento obraz, vystupující v jasných obrysech z dokumentů, se naprosto shoduje s výpověďmi svědků, s nimiž jsem se setkala.

■ **Jeho spolehlivost a neústupnost, jak říkáte, se musela nějak utvářet. Existuje u něj třeba podobný moment, jako např. v životě Václava Havla, pro něhož bylo formujícím jistě vlastní selhání, které ho potom vlastně vedlo v jeho postojích?**

O ničem takovém nevím. V koncentračním táboře, kde procházel poprvé nejtěžšími zkouškami, to byl již hotový člověk. Byl to on, kdo povzbuzoval ostatní, dodával jim odvahy a klidu. Mluví o tom nejen kardinál Štěpán Trochta a naši kněží, ale zmiňují se o tom ve svých pamětech a novinových článcích i duchovní různých národností, kteří prošli koncentračním táborem Dachau.

■ **Se svými spoluvězni se často setkával i později po válce.**

Ano, ještě než byl kvůli komunistům vyloučen, byl členem společenství bývalých vězňů z koncentráku. Víte, v podmínkách koncentračních táborů se nikdo dlouho nedokáže přetvářovat, tam skutečná podstata a charakter člověka brzy vyplave na povrch. Společně sdílené utrpení, hlad a nemoc, vytvořily neobvyklá přátelství – kněží s liberály a dokonce s komunisty! Duchovní různých konfesí zde zažívali zcela přirozený ekumenismus, naprostou jednotu církve, což lidé, kteří neprošli stejnou zkušeností, nemohli pochopit a divili se, když se Beran jako arcibiskup srdečně vítal s někým od evangeliků.

■ **Mohlo by podle vás něco v jeho životě být překážkou zdárného dokončení beatifikačního procesu?**

Nedokážu si to představit. Samozřej-

mě se objevují různé námitky. Sudetští Němci mají pocit, že se jich Beran nezastal při odsunu, ale to on mohl jen těžko, v roce 1945 nebyl ještě arcibiskupem. Potom jde o jakýsi rozhovor, který arcibiskup Beran poskytl švýcarským novinám a kde údajně schvaloval odsun. Tato slova označil jako nepravdivá sám kardinál Beran při návštěvě Německa v roce 1965. Beran mluvil v souvislosti s odsunem a osudem českých Němců vždy o spravedlnosti, nikoli o odplatě. A potom je zde Te Deum u příležitosti volby prezidenta Klementa Gottwalda.

■ Proč na ten ústupek vlastně Beran přistoupil? Vždyť byl jednoznačně proti tomu s komunisty jednat a jeho předpoklad, že to k ničemu nepovede, se velmi brzy potvrdil.

Je třeba vidět věci v širších souvislostech. Byl osloven v době, kdy režim veřejně deklaroval, že chce s církví vyjednávat o podmínkách její existence v lidově-demokratickém zřízení. Nechtěl tato jednání odmítnutím ohrozit. Nesmíme také zapomenout, že v této době zde byl ještě nuncius, a co Beran dělal, bylo vždy v součinnosti s Římem. Doufám, že se tento můj předpoklad potvrdí, až budou historické komisi zpřístupněny dokumenty z tajného vatikánského archivu.

Arcibiskup požádal při této příležitosti vládu o zastavení stíhání katolických duchovních a o otevření církevních škol na Slovensku. Režim jako projev dobré vůle propustil šedesát kněží stíhaných za tzv. polické zneužívání kazatelen, církevní školy na Slovensku však otevřít odmítl.

■ Ví se, co říkal v kázání při onom Te Deum? Nemohl tam být nějaký náznak vymezení se?

Co říkal, se neví, nikdo z kritiků ho nezmiňoval – ani katolíci, ani komunisté. Nešlo tedy o kázání, ale o samotný akt slavnostní děkovné bohoslužby. Gottwald, když reagoval na kritiku z vlastních řad, svou žádost vysvětloval jako léčku, díky níž chtěl na svou stranu přetáhnout katolíky. Navenek však vydal prohlášení, že chce být prezidentem všech občanů a nehodlá v budoucnu zamezovat náboženské svobodě. Arcibiskup v reakci na to vydal prohlášení, že Te Deum v žádném případě neznamenalo proklamaci pro komunistický režim. Past tedy nesklapla.

■ Který z přelomových okamžiků jeho života byl vedle zkušenosti z koncentračního tábora a střetu s komunisty ještě zásadní?

Jednoznačně mě napadá nucený exil, o tom se málo mluví. Komunisté se ho chtěli zbavit a přitom zůstat před světem pěkní, tak ho postavili před rozhodnutí, které po něm opět vyžadovalo osobní oběť. Po šestnáctileté internaci musel opustit svou milovanou vlast, a to bez možnosti návratu. Za to komunisté nabídli výměnu v řízení arcidiecéze. Za kolaboranta Antonína Stehlíka měl nastoupit řádný biskup věrný Římu František Tomášek. Beran v zájmu církve tuto nabídku nakonec přijal, ale nikdy nepřestal doufat, že se domů vrátí alespoň zemřít. Místo toho se do vlasti nesměl vrátit ani po smrti, tak se režim bál jeho autority a obliby ve společnosti.

■ Co z Beranovy osobnosti rezonuje u lidí, kterým o něm přednášíte?

Na jedné straně je to jeho věrnost morálním zásadám, z nichž pramenily i jeho demokratické občanské postoje, pevnost ve víře, ochota obětovat se pro Boha, církev a pro svůj lid. Ale takových lidí bylo víc. U něj je to ještě něco dalšího, co hledáme napříč staletími a co cítí lidé v jeho době stejně jako dnes. Přicházel s ním pokoj, smíření, jednota a láska.

Slávka Peroutková, žena Ferdinanda

Peroutky, mi vyprávěla, jak se s kardinálem poprvé setkala při jeho cestě po Americe. Seděla u jednoho stolu s našimi předními exilovými politiky, kteří se před Beranovým příchodem posmívali církvi a dobírali si kardinála, co jim tak asi může staříčkový prelát zásadního povědět. Bylo jí to nepříjemné, tak byla ráda, když se konečně objevil malý muž, který svižným krokem přešel k mikrofonu a promluvil. Co říkal, si už nepamatovala, ale naplnil ji v tu chvíli pocit pokoje, dobroty, lásky a bezpečí. Vrátila se v myšlenkách k domovu, znovu se procházela Prahou, zastavila se před jejich domem a vítala se s maminkou. Podívala se po svých spolencech u stolu, kteří se ještě před chvílí posmívali kardinálovi, a všem do jednoho tekly po tvářích slzy.

■ Proč by jeho životní příběh měli znát i lidé mimo církev?

Protože si všichni bez rozdílu neseeme v srdci touhu po ryzosti, po lásce, statečnosti a upřímnosti a hledáme vnitřní svobodu chudoby, bez pout chamtivosti, vypočítavosti, lži a přetvářky. Všichni hluboko uvnitř víme, co je dobré, ať už se hlásíme k jakékoliv ideologii. To máme společné. Životní příběh a osobnost kardinála Berana tuto naši touhu naplňuje a tím je inspirativní pro obec i lidi mimo ni.

■ Aleš Pištora

Stanislava Vodičková v rozhovoru s Mons. Pavlem Kučerou . Foto: Ignác Múcha

Arcibiskup ve vírech 20. století

V osudech pražského arcibiskupa Josefa Berana najdeme totožné momenty s osudy jiných primasů ve státech střední Evropy, jež se ocitly pod komunistickou mocí. Všichni podstoupili těžkou zkoušku opravdovosti své víry v podmínkách nástupu nových komunistických režimů, které považovaly katolickou církev za jednoho z největších ideových protivníků. To platí jak pro Poláka Wyszyńskiego, tak i Maďara Mindszentyho. Přestože byli primárně duchovními pastýři, doba je vystavila překotně se valícím politickým událostem. Beranův příklad je však v mnohém specifický.

Kardinál Beran s prezidentem Benešem. Foto: archiv Arcibiskupství pražského

Kněžské povolání po roce 1918 realizoval v konfliktních polích, spojených s antikatolickou vlnou, jež přinesla i odchod více než milionu věřících z církve. Beran současně čelil nacionálním tendencím 30. let, jejichž plodem byla mimo jiné značná podpora Henleinovy politiky ze strany německých katolických kruhů. Beranovy vlastenecké postoje vedly k zatčení v době heydrichiády a k martyriu v nacistických věznicích a koncentračním táborech Dachau. Po druhé světové válce obklopila Berana aureola účastníka národního odboje. To byl bezpochyby i jeden z důvodů, proč na něj padla volba při jmenování na svatovojtěšský stolec.

Nástup komunistického režimu v roce 1948 dále prohloubil stále vyhrocenější problémy vztahu církve

a státu, které musel Beran řešit. Komunisté krátce po únorovém převratu propagandisticky prohlašovali, že mají zájem na zachování dobrých vztahů. Pod tímto zorným úhlem je třeba chápat i vstřícné gesto arcibiskupa Berana, který sloužil Te Deum při inauguraci nového prezidenta Gottwalda. V listu věřícím připomněl, že církev nemůže nikomu bránit, chce-li si vyžádat pro své činy Boží pomoc. Ale současně v něm najdeme tato slova: „Se vši vážností však připomínám, že tím církev nepřijímá světový názor směrů a hnutí, které odporují jejímu názoru,“ což dokumentuje jeho jasný postoj k proticírkevním praktikám komunistické vlády. Stejně jako jiní primasové vedl rozhodný zápas se snahami státostrany dostat církev plně pod kontrolu. Zásadovost v postupu proti komunistickým snahám měla

pro Berana fatální následky. Poté, co při bohoslužbě Božího těla 19. června ovládli katedrálu najatí provokatéři a příslušníci StB, následovalo čtrnáct let ponižující internace.

Beranova pozice se začala měnit až po příchodu Jana XXIII., který vyslal na jaře 1963 papežského diplomata Casaroliho k hledání možností, jak pomocí pronásledované církvi východního bloku. Poté, co se souhlasem Vatikánu složil státem předepsaný slib, opustil v říjnu 1963 internaci. Za dva roky se Svatý stolec s vládou dohodl na Beranově odchodu do exilu v rámci převzetí kardinálského titulu. Beran se návrhu podvolil a na rozdíl od kardinála Mindszentyho kriticky nevystupoval vůči vatikánské východní politice, byť pro něj odchod nebyl snadný. V exilu byl mnohostranně činný, velkou pozornost věnoval i výzkumu tradic našich národních patronů, aby je dostal více do povědomí univerzální církve.

Komunistická moc se ho však bála i po smrti a v rodné zemi raději nepovolila ani pohřeb. Horlivě také pracovali na vymazávání jeho postavy z veřejného povědomí, ale mezi věřícími žila úcta i nadále. Zvláště po roce 1989 pak proudí návštěvníci svatopetrské baziliky i státní delegace také k jeho hrobu, aby se poklonili památce stařečného kněze.

Beran nebyl vůbec politickým člověkem, ale současně odvážně čelil velkým dobovým výzvám, v nichž prokázal věrnost Bohu, papeži, církvi i národu.

■ Jaroslav Šebek

Zkoumání ctností kardinála Berana se chýlí ke konci

Církev měla vždy v úctě svaté a již od prvních staletí zachovávala jejich památku tím, že předkládala věřícím příklady svatosti v následování Krista. Kanonizační proces pochopitelně prošel v průběhu dějin různými proměnami. Jeho dnešní podobu určují zejména normy stanovené Janem Pavlem II. (1983) a Benediktem XVI. (2007).

Ty rozdělují kauzy na nové (Začít s nimi je možné 5–30 let od smrti kandidáta.) a historické (neexistují již očití svědkové). Samo kanonizační řízení probíhá ve dvou základních fázích: diecézní (vedené zpravidla pod autoritou biskupa, v jehož diecézi kandidát zemřel) a římské (vedené Kongregací pro svatořečení). Většina shromažďování důkazů probíhá v diecézní fázi šetření. Po jejím ukončení se posílají do Říma k posouzení v druhé fázi. Samotný diecézní proces je dnes rozdělen do dvou na sobě nezávislých šetření: první šetření o životě a heroických ctnostech (příp. o mučednictví) kandidáta svatořečení a druhé šetření o zázraku na jeho přímluvu.

Proces začíná z podnětu žadatele svatořečení. Ten požádá diecézního biskupa o zahájení procesu a ustanoví svého zástupce v procesu – postulátora. Ten prověří, zda mezi lidem existuje pověst o svatosti daného kandidáta. Jeho dalším úkolem je shromažďovat potřebné materiály a objasňovat pochybnosti vznesené předsedajícím procesem. Tím je diecézní biskup, v praxi však za tímto účelem ustanovuje biskupského delegáta, který jako vyšetřující soudce vede diecézní proces. K otevření procesu je nutný souhlas Apoštolského stolce a vyjádření biskupské konference ohledně vhodnosti tohoto svatořečení a přínosu pro místní církev. Biskup ustanoví dva tajné teologické censory a komisi alespoň tří odborníků z oborů historie a archivnictví k prozkoumání a shromáždění všech dostupných materiálů.

Teprve poté biskup proces zahájí. Biskupský delegát vyslechne členy historické komise k upřesnění nejasných otázek, svědky navržené postulátorem, jakož i další vhodné svědky. Nesmí vynechat ani ty, o nichž soudí, že by mohli mít výhrady vůči osobě a svatořečení daného kandidáta. Po shromáždění veškerého materiálu se celý spis zapečetí a odešle do Říma, kde po jeho prozkoumání na Kongregaci pro svatořečení vydá papež dekret potvrzující heroické ctnosti a život ve svatosti daného kandidáta.

Souběžně s tím jsou lidé vybízeni k modlitbám na přímluvu daného kandidáta svatořečení (např. prosba o zázračné uzdravení). Ohlášení těchto případů zasílají postulátorovi. Pokud usoudí, že se jedná o případ, který by splňoval požadavek zázraku, požádá biskupa po předběžném pro-

zkoumání místa, kde mělo k zázraku dojít, o otevření šetření o zázraku.

Proces blahořečení kardinála Berana byl zahájen již v roce 1998. Za ne-standardně dlouhým trváním diecézní fáze stojí různé faktory, jako např. úmrtí původního postulátora, zdravotní potíže a výměna biskupského delegáta či změna pravidel řízení procesu v jeho průběhu (a v roce 2007 zavedená povinnost historické komise i pro nové kauzy, s čímž se původně nepočítalo).

V současné době se diecézní šetření o životě a ctnostech chýlí ke konci a v příštím roce by mělo být uzavřeno a odesláno do Říma k prozkoumání. Nezbyvá než doufat, že shromážděné podklady budou shledány jako dostatečně přesvědčivé pro uznání hrdinských ctností tohoto „nekrvavého mučedníka“, jehož životní osudy zhmotňují a věrně dokládají bolestné dějiny českého národa ve 20. století. Je však zapotřebí obracet se na něj ve svých modlitbách s prosbou o pomoc, aby případný zázrak na jeho přímluvu otevřel cestu k jeho blahořečení.

■ P. Bartoloměj Čačík, O. Praem.

Odhaltání pomníku kardinála Berana. Foto: Ignác Mucha

Ohlédnutí za Rokem milosrdenství

V polovině listopadu na svátek sv. Anežky poděkovali věřící v katedrále sv. Víta, Václava a Vojtěcha Bohu za dobrodiní, kterých se jim dostalo během Svatého roku milosrdenství. Nad tím, co přinesl tento rok, se zamýšlí ředitel Pastoračního centra pražského arcibiskupství P. Michal Němeček.

Svatý otec František vyhlásil Svatý rok milosrdenství 11. dubna 2015 bulou *Misericordiae Vultus*, kde také stanovil, že Svatý rok milosrdenství skončí 20. listopadu 2016 o slavnosti Ježíše Krista Krále uzavřením svaté brány v bazilice sv. Petra ve Vatikánu.

V pražské arcidiecézi se Svatý rok naplno rozběhl otevřením svaté brány v pražské katedrále svatých Víta, Václava a Vojtěcha 12. prosince 2015. Protože je však provoz katedrály velmi složitý vzhledem k turistickému ruchu a také provozu Hradu, ustanovil otec kardinál Dominik Duka hlavním poutním místem Roku milosrdenství kostel Nejsvětějšího Srdce Páně na Vinohradech. Kromě toho byly v průběhu Vánoc otevřeny další svaté brány: kostel Panny Marie Vítězné (Pražské Jezulátko), kostel Nanebevzetí Panny Marie ve Staré Bo-

leslavi, klášterní kostel Nejsvětější Trojice ve Slaném, farní kostel sv. Matouše na Hrádku u Vlašimi, později se připojila ještě bazilika Nanebevzetí Panny Marie na Svaté Hoře u Příbrami. Navíc vznikly brány na kratší dobu, jako byla např. brána v Zaječově v kostele Zvěstování Panny Marie a sv. Benigny.

V jednotlivých poutních kostelech byly připraveny programy a řada farností či společenství připutovala do některého z kostelů. Nejvýznamnější poutní místo pražské diecéze rozběhlo od února poutě na první pátky. Od března do června se těchto poutí ujaly jednotlivé pražské vikariáty. Program obsahoval nejen slavení mešní liturgie, ale také adoraci, katechezi a především nabídku svátosti smíření. A právě posledně jmenovaný bod nabídky byl neobvykle hojně využíván.

Další nabídkou Roku milosrdenství byla pouť rodin, při níž se vyšlo pěšky z farnosti Modřany a putovalo se pražskými ulicemi do vinohradského poutního střediska 30. dubna. Účastnilo se jí asi 400 lidí. Vyvrcholením bylo slavení eucharistie ve společenství nejen poutníků, ale i dalších rodin, které přišly přímo na bohoslužbu. Jinou možností byla nabídka seniorům a nemocným přijít či přijet do pražské katedrály 18. června 2016. Na přípravě této netradiční pouti se podílela kromě Arcibiskupství pražského také Komunita Sant' Egidio, Arcidiecézní charita Praha, Maltéžská pomoc, o.p.s. a další. Také tato akce se setkala s velkým zájmem a byla jedním ze strhujících vrcholů Svatého roku v diecézi. Nelze opomenout ani pouť katechetů pražské arcidiecéze do kostela Nejsvětějšího Srdce Páně 10. září 2016.

Foto: Roman Albrecht / Člověk a Víra

Jiným zajímavým okamžikem Svatého roku bylo ustanovení P. Petra Glogara misionářem milosrdenství. Prakticky byla služba tohoto zpovědníka se zvláštní pravomocí určena především kněžím. Podle patera Glogara nebyla služba využívána ve velké míře, ale její ustanovení vyhodnocuje velmi pozitivně. Rok milosrdenství byl nesen také poutěmi mimo hranice naší země, především do Krakova, ale také do Říma, z nichž některé organizovali sami čeští biskupové. K prožití Roku milosrdenství byla připravena zpovědní liturgie vyhlášená papežem Františkem „24 hodin pro Pána“, trvající od 4. do 5. března. Do této služby se zapojili i např. světicí biskupové Václav Malý a Karel Herbst. Proběhla řada přednášek, seminářů a rekolekcí. Zmínit lze např. přednáška na téma uprchlictví s prof. Leonardem Embertim Gialloretim.

■ Michal Němeček

Sto let od narození otce Křišťana

Msgr. ThDr. Alexander Heidler pocházel z pražské rodiny. Narodil se 1. prosince 1916. Sáša, jak byl v rodině a mezi kamarády oslovován, se v mládí zapojil do spolku hochů-ministrantů, založeného P. Karlem Methodem Klementem, OSB „Legio angelica“. Mezi Sášovy vrstevníky v tomto skautingu patřili Jan Opasek, Karel Otčenášek, Jan Lebeda, Jiří Reinsberg, Josef Zvěřina, Jiří Blažek nebo Antonín Mandl. V tomto společenství pod vedením P. Karla Methoda Klementa, OSB v Emauzích uzrálo Sášovo kněžské povolání. Pražský arcibiskup Dr. Karel kardinál Kašpar nadaného bohoslovce vyslal na studia do Říma, kde studoval na filozofické fakultě Lateránské univerzity (1935–36).

Mons. Alexander Heidler. Foto: archiv autora

Dne 29. června 1941 byl Heidler spolu s dalšími 11 jáhny za pražskou arcidiecézi v pražské katedrále svatého Víta vysvěcen na kněze světicím biskupem ThDr. Antonínem Eltschknerem (kardinál Kašpar zemřel 21. dubna 1941). Po vysvěcení působil jako kaplan na Zbraslavi a jako farář v pražských Čakovcích.

Po znovuotevření Univerzity Karlovy v roce 1945 byl povolán za asistenta prof. ThDr. Josefa Berana, s kterým jej pojilo celoživotní přátelství. Když se Beran stal pražským arcibiskupem, Heidler po něm převzal vedení katedry pastorální teologie. Podílel se také na založení a správě někdejší akademické farnosti Praha u sv. Salvátora.

Heidler unikl zatčení 21. října 1949 na základě echa o vydaném příkazu k jeho zatčení, které mu konspirativně sdělil jeden z jeho bývalých studentů. Ještě téhož dne v noci odešel přes Šumavu, kde měli jeho rodiče letní sídlo na Špičáku u Železné Rudy, do Bavorska. Od 1. května 1951 se stal redaktorem náboženských pořadů rozhlasové stanice Svobodná Evropa. Tím se začalo naplňovat jeho povolání kněze „exulanta“. Heidlerovy aktu-

ální pořady, zabývající se situací doma i ve svobodném světě v rámci programových bloků „Panorama“ a „Události a názory“, a především jeho náboženské pořady a bohoslužby z kostela svatého Štěpána v Mnichově, celebrowané pod jménem Otec Křišťan, se u posluchačů v Československu těšily oblibě pro svou vynikající jazykovou, teologickou, politickou a intelektuální úroveň.

Se značným nasazením spoluprožil Druhý vatikánský koncil, byla to pro něj doba veliké naděje, a s nadšením se pustil do díla pokoncilové obnovy celou vahou své strhující osobnosti a nepřehlédnutelné autority, umocněné osobními vztahy s předními teology – hybateli koncilní práce. V roce 1965 na popud a z podkladů Heidlera přednesl kardinál Beran projev „O svobodě svědomí“, a to na posledním plenárním zasedání Druhého vatikánského koncilu v Římě. V době, kdy se nově jmenovaný kardinál a arcibiskup pražský Beran (1965) ocitl v roli exulanta v Římě, všichni koncilní otcové s napětím očekávali jeho vystoupení. Předpokládali, že si věžeň nacistů a komunistů vyřídí účty s totalitami, kterými byl pronásledován. Místo toho ve své řeči „O svobodě

svědomí“ vyzval k rehabilitaci Mistra Jana Husa. Tím se splnil Heidlerův a Beranův záměr z doby, kdy spolu působili na Katolické fakultě Univerzity Karlovy, a to znovu otevřít Husovu otázku.

Heidler se velmi aktivně účastnil i práce v československém katolickém hnutí v exilu. Měl nespornou zásluhu v pastorační práci pro dvě generace Čechů a Slováků, především těch, kteří zůstali doma, odříznutí od svobodně dýchající církve ve světě.

Heidler zemřel náhle 3. srpna 1980 na infarkt doma ve věku 64 let. Poslední knihu, kterou držel v ruce na loži, byla publikace jeho přítele a spolužáka z Nepomucena, té době disidenta v Praze, ThDr. Josefa Zvěřiny „Odvaha být církví“. Toto motto lze vnímat jako nadčasový symbolický odkaz Heidlera – muže pokoncilní církve.

Sté výročí narození otce Křišťana si připomeneme ve čtvrtek 1. prosince od 18.00 hodin v kostele Nejsvětějšího Salvátora na Praze 1, Křižovnické náměstí. Hlavním celebrantem bude Msgr. prof. Dr. Tomáš Halík.

Univerzální poselství kardinála Berana

Foto: Ministerstvo zahraničních věcí ČR

„Někdy není snadné v čase nepohody hlásat pravdu či se jí zastávat, ale když to neučiníme, tak bude mnohem hůř.“ Toto jsou slova pronesená kardinálem Dominikem Dukou při mši, kterou sloužil v katedrále svatého Víta u příležitosti 45. výročí smrti kardinála Josefa Berana.

Ačkoli zastávání se pravdy a čistého svědomí vůči zvlí totalitní moci nebylo pouze nesnadné, ale dokonce nebezpečné, neviděl kardinál Beran jinou alternativu, nežli tyto hodnoty hájit. Poslední čtyři roky svého života strávil v exilu v Římě. A právě v těchto čtyřech letech zúročil své životní zkušenosti z boje za lidskou důstojnost a svobodu tváří v tvář nelidským činům totalitních režimů ve své vlasti ku prospěchu celé katolické církve.

Lze jistě mnoho napsat o významu této nejvýraznější postavy československého katolického exilu v našich novodobých dějinách, ale současně je potřeba zmínit, že osobnost kar-

dinála Josefa Berana je mimořádně respektována též v samotném srdci katolické církve, ve Vatikánu, a to pro jeho přínos pro církev jako celek. Nejednou jsem při svých setkáních s představiteli Svatého stolce jako velvyslanec vyslechl slova hluboké upřímné úcty na adresu kardinála Berana, jejich vzpomínky na setkání s ním během Druhého vatikánského koncilu a zejména slova nadšení z jeho vystoupení na téma náboženské svobody, které, jak sám kardinál Beran v úvodu svého příspěvku uvádí, „v širším smyslu platí o každé pravé svobodě svědomí.“

Jeho vlastní svědectví o důsledcích útisku a odpírání svobody svědomí

v žádném případě není jakýmsi projevem sebelítosti, není to ani pouhé svědectví o tehdejších dění za železnou oponou. Je to neuvěřitelně přesný popis problému střetu svobody svědomí se zvlí státní moci a důsledků radikálního omezování této svobody. Slova kardinála Berana, ačkoli pramenila z jeho osobní zkušenosti z tehdejšího Československa, překračovala hranice států a dnes můžeme s ohromením konstatovat, že tato slova překračují i desetiletí od okamžiku, kdy byla vyřčena. Poselství kardinála Berana, adresované dne 20. září 1965 prostřednictvím Druhého vatikánského koncilu celému civilizovanému světu, zní tváří v tvář našemu věku nanejvýš aktuálně. Neodpustím si alespoň krátký citát: „Od chvíle, kdy byla v mé vlasti radikálně omezena svoboda svědomí, byl jsem svědkem těžkých pokušení, která tento stav pro mnohé přinášel. U celého svého stáde, dokonce i mezi kněžími, jsem pozoroval nejen vážné ohrožení víry, ale také velmi těžká pokušení ke lži, k přetvářce a k jiným mravním neřestem, která snadno kazí lid, nemá-li pravou svobodu svědomí.“

Je až s podivem, jak silné, trvalé a univerzální poselství nám kardinál Beran zanechal v tom nedlouhém textu. Dá-li si někdo tu práci a porovná tento text kardinála Berana s texty posledních dvou papežů, papeže Benedikta XVI. a papeže Františka, možná bude překvapen, v kolika bodech najde shodu v jejich názorech a postojích.

V úvodu jsem citoval slova kardinála Dominika Duky a nelze, než s ním zcela souhlasit. Příběh kardinála Josefa Berana potvrzuje, že skutečně není snadné hájit pravdu v čase všeobecného klamu, ale současně je svědectvím a nadějí, že je to možné, že je to nutné, že je to přímo nezbytné.

O svobodě svědomí

V roce 1965 přednesl **kardinál Josef Beran** na posledním plenárním zasedání Druhého vatikánského koncilu v Římě projev „O svobodě svědomí“. Navzdory očekávání koncilních otců, kteří předpokládali, že vězeň nacistů a komunistů bude mluvit o utrpení v totalitních režimech, zdůraznil význam svědomí pro víru a vyzval k rehabilitaci Mistra Jana Husa.

Prohlášení o náboženské svobodě, které v širším smyslu platí i o každé pravé svobodě svědomí, má mimořádně velký význam teologický, filosofický i praktický.

V Písmu svatém se jasně praví: „Co nevychází z přesvědčení,“ to je z upřímného svědomí, „je hříšné“ (Řím 14,23). Kdo tedy hmotným nebo duševním nátlakem někoho nutí, aby jednal proti svému svědomí, uvádí ho do hříchu proti Bohu.

Tyto zásady potvrzuje i zkušenost. A zde se pokorně odvažují vydat své osobní svědectví.

Od chvíle, kdy byla v mé vlasti radikálně omezena svoboda svědomí, byl jsem svědkem těžkých pokušení, které tento stav pro mnohé přinášel. U celého svého stádece, dokonce i mezi kněžími, jsem pozoroval nejen vážné ohrožení víry, ale také velmi těžká pokušení ke lži, přetvářce a k jiným mravním neřestem, které snadno kazí lid, nemá-li pravou svobodu svědomí.

Když se něco takového záměrně obrací proti pravému náboženství, je si každý věřící člověk vědom, jak vážné je to pohoršení. Ale zkušenost nám také ukazuje, že každý takový postup proti svobodě je morálně škodlivý i tehdy, mají-li jeho původci na mysli prospěch pravé víry. Vždy a všude útisk svobody svědomí mnoha lidí vyvolává pokrytectví. A můžeme snad říci, že pokrytectví, víru okázale předstírající, církvi více škodí než pokrytectví víru skrývající, které je dnes ovšem více rozšířeno. Tak se zdá, že i v mé vlasti katolická církev stále trpí pro to, co bylo v minulosti jejím jménem vykonáno proti svobodě svědo-

mí, jako bylo v 15. století upálení kněze Jana Husa, nebo v 17. století vnější donucení velké části českého národa, aby zase přijal katolickou víru podle zásady „Cuius regio – eius religio“, jež byla uplatňována. Světská moc, i když chce sloužit katolické církvi, nebo to alespoň předstírá, ve skutečnosti takovými činy způsobuje trvalou skrytou ránu v srdci národa. Toto trauma brzdilo pokrok duchovního života a nepřátelům církve poskytovalo a poskytuje lacinou látku k námitkám.

Tak nás i dějiny napomínají, abychom na tomto koncilu zásadu náboženské svobody a svobody svědomí vyhlásili jasnými slovy a bez výhrad, které by pramenily z oportunistických důvodů. Jestliže se to stane, a to i v duchu pokání za hříchy v této věci dříve spáchané, mohutně vzroste mravní autorita naší církve k prospěchu národů. Také ti, kdo dnes utlačují svobodu

svědomí ke škodě církve, budou tím zahanbeni; tato spásonosná hanba by mohla být jakýmsi počátkem toho, že se vzpamatují. A tento náš sněm bude mít větší mravní sílu, aby se s větší naději na úspěch zastal pronásledovaných bratří.

Proto vás, ctihodní bratři, žádám, abychom důraznost tohoto prohlášení nezmenšovali, a potom, abychom k závěru prohlášení připojili tato nebo podobná slova:

„Všechny vlády tohoto světa katolická církev naléhavě prosí, aby zásadu svobody svědomí účinně rozšířily na všechny občany, tedy i na ty, kdo věří v Boha, a aby přestaly jakýmkoliv způsobem utiskovat náboženskou svobodu. Ať jsou nejdříve osvobozeni všichni kněží i prostí věřící, kteří jsou po tolika letech stále ještě ve vězení pro svou náboženskou činnost, třebas i pod různými záminkami. Biskupům a kněžím, kterým se v tak velkém počtu zabraňuje vykonávat svůj úřad, ať je dovoleno, aby se ujali zase duchovní správy svých věřících. Kde je církev nespravedlivými zákony vydána na milost zvůli úřadů sobě nepřátelských, tam ať je obnovena její vnitřní samospráva a je usnadněno její spojení s Petrovým stolcem. Ať zmizí překážky, které brání dosažení kněžství nebo řeholního života. Duchovním řádům a kongregacím bratří a sester ať je opět dovolen společný život. A konečně všem věřícím necht' je zajištěna účinná svoboda vyznávat víru, zjevené pravdy šířit a vykládat a ve víře vychovávat děti. Tak vykonáme pravé dílo míru, v naší době nanejvýš potřebné.“

Kardinál Beran přebírá čestný doktorát. Foto: archiv Arcibiskupství pražského

Z diáře KARDINÁLA DUKY

2. 12. / 11.00

Praha-Hradčany / katedrála / mše sv. pro Stonožku

4. 12. / 11.00

Praha - Nové Město / kostel sv. Jana Nepomuckého na Skalce / mše sv. s ustanovením německé farnosti

5. 12. / 18.00

Praha - Nové Město / Jindřišská věž / zahájení tradiční výstavy betlémů

6. 12. / 16.30

Praha - Nové Město / Žitná 35 / požehnání novému projektu Arcidiecézní charity „MÁŘÍ“

8. 12. / 18.00

Praha-Hradčany / katedrála / mše sv. s připomínkou 70. výročí uvedení kard. Berana na Svatovojtěšský stolec

10. 12. / 15.00

Praha-Hradčany / kostel Všech svatých / mše sv. pro Řád sv. Lazara

18. 12. / 10.00

Praha-Hradčany / mše sv. / rekviem za Václava Havla

Z diáře BISKUPA MALÉHO

3.-4. 12.

Brusel / návštěva krajské komunity

6. 12. / 17.00

Praha / Výbor dobré vůle - Nadace O. Havlové / beseda Čaj o páté

7. 12. / 8.30

Praha-Nové Město / MŠ a ZŠ sv. Voršily / vizitace / Praha-Nové Město / VOŠ publicistiky / vizitace

11. 12. / 10.00

Divišov / kostel sv. Bartoloměje / mše sv.

24. 12. / 24.00

Praha-Bohnice / kostel sv. Václava / mše sv.

25. 12. / 9.30

Praha-Háje / KC Matky Terezy / mše sv.

25. 12. / 17.00

Praha-Hradčany / katedrála / nešpory

28. 12. / 11.00

Praha-Malá Strana / kostel Panny Marie Vítězné a sv. Antonína Pad. / mše sv.

19. 12. / 10.00

Praha-Hradčany / Loreta / mše sv. pro Arcidiecézní charitu

22. 12. / 14.00

Praha-Hradčany / Hradčanské nám. / žehnání nových sanitních vozů záchranné služby

24. 12. / 24.00

Praha-Hradčany / katedrála / mše sv., slavnost Narození Páně

25. 12. / 10.00

Praha-Hradčany / mše sv., slavnost Narození Páně

31. 12. / 16.00

Praha-Hradčany / mše sv. na poděkování Bohu

31. 12. / 24.00

Příbram - Svatá Hora / mše sv.

Biskup Herbst podal rezignaci

Biskup Karel Herbst podal v říjnu letošního roku rezignaci na funkci pomocného biskupa v Praze, kterou Svatý otec přijal. „Mým důvodem je jistá postupující únava a pocit, že by se do důchodu mohlo chodit už v 73 letech. Práce biskupa byl život v poklusu a já cítím, že už na to nemám,“ říká biskup Herbst. Od 1. prosince se stává emeritním pomocným biskupem pražským, ale i nadále bude podle přání kněží pražské arcidiecéze k dispozici pro pastorační návštěvy, biřmování, poutě atd.

PASTORAČNÍ STŘEDISKO

- 3. 12. / 9.00 / Adventní duchovní obnova. DS
- 3. 12. / 15.00 / Adventní zastavení nad manželským slibem. CPR
- 5. 12. / 19.00 / Přednáška ČKA Prahy 6. ČKA Praha 6
- 6. 12. / 19.30 / Příprava na manželství*. CPR
- 7. 12. / 9.30 / Setkání maminek s dětmi. DS
- 14. 12. / 9.30 / Akademie nejen pro seniory. P. Petr Beneš CSsR: Adventní duchovní obnova. PS
- 16. 12. / 20.00 / Modlitba Taizé. DS
- 21. 12. / 9.30 / Setkání maminek s dětmi. DS

* jen pro přihlášené

Vstup do místa konání akcí je z Kolejní ulice č. 4

————— www.apha.cz/ps

PASTORAČNÍ STŘEDISKO CENTRUM PRO RODINU

■ 3. prosince od 15.00

Adventní zastavení nad manželským slibem aneb příprava na obnovu manželského slibu na svátek Svaté rodiny. Povede Mons. Michael Slavík. Hlaste se na cpr@apha.cz.

■ 24. ledna až 14. března

Společná příprava na manželství – snoubenci se přihlašují na <http://www.apha.cz/cpr-snoubenci-aktualni-nabidka>. Myslete na přípravu včas, Kapacita kurzu je omezená a jarní kurz pravidelně nestačí poptávce.

————— www.apha.cz/cpr

MINISTRANTI

■ Setkání starších ministrantů

(15 – 25 let) proběhne 10. prosince v 9.30 – 16.00 v Praze – Nuslích v kostele sv. Václava. Více u P. B. Hudemy tel.: 724 209 774 nebo ministranti@apha.cz.

■ Setkání mladších ministrantů

(7 -15 let) proběhne 10. prosince v 9.30 – 16.00 v Praze – Modřanech v kostele Nanebevzetí Panny Marie. Více u P. B. Hudemy tel.: 724 209 774 nebo ministranti@apha.cz

————— www.apha.cz/aktuality-ministranti

ŘKF U KOSTELA MATKY BOŽÍ PŘED TÝNEM

■ 11. prosince 9.30

Liturgie 3. neděle adventní slaví kardinál Dominik Duka OP. Všichni jste srdečně zváni.

■ 5. ledna 2017 19.30

Pěvecký sbor Notre Dame pořádá vánoční koncert s podtitulem Gloria in excelsis Deo. Zazní Vánoční Luboše Fišera, Ceremony of Carols Benjamina Brittena. Vstupné dobrovolné.

■ 27. listopadu – 24. prosince od 7.00

Roráty v době adventní u Týna v pondělí, středu a sobotu.

————— www.tyn.cz

KOMUNITNÍ CENTRUM MATKY TEREZY

■ 1. prosince 18.00

Vernisáž výstavy obrazů Roberta Filipa – koncert skupiny Beracha.

■ 4. prosince 16.00

Druhý adventní koncert - Staročeské roráty - v podání žáků a učitelů ZUŠ Křtinská. V kostele sv. Františka na Chodově.

■ 5. prosince 17.00

Mikulášská nadílka v sále KCMT.

■ 11. prosince 16.00

Třetí adventní koncert - Musica Rustica. Sál KCMT.

■ 17. prosince 16.00

Čtvrtý adventní koncert - Staročeské vánoce – koledy neznámé i tradiční. Hraje kapela Virtuózky v sestavě Kateřina Kosová - flétny, zpěv, perkuse, Jitka Mosesová - housle a Jitka Schürková - violoncello. Průvodní slovo Alfréd Strejček. KCMT.

■ 25. prosince 14.30

Vánoční pořad - pro všechny, kteří nechtějí o svátcích zůstat sami. Pořádá Krajská rada seniorů hlavního města Prahy.

————— www.kcmt.cz

KOMUNITNÍ CENTRUM SV. PROKOPA

■ 6. prosince 17.00 Přijde sv. Mikuláš

Do KC sv. Prokopa přijde sv. Mikuláš v doprovodu laskavých andělů. Všichni jsou zváni, účast přihlaste na fara@centrumbutovice.cz.

■ 17. prosince 9.00

Společenství neslyšících katolíků se sejde na svém předvánočním setkání v KC sv. Prokopa.

Foto: Martina Řehořová / Člověk a víra

Foto: Miroslav Novotný / Člověk a víra

Foto: Roman Albrecht / Člověk a víra

■ 25. prosince 17.00

Česká mše vánoční J. J. Ryby. V kostele sv. Jakuba, zpívá chrámový sbor.

■ 8. ledna 15.00

Koncert na podporu Tříkrálové sbírky v kostele sv. Jakuba. Účinkuje Stodůlecký chrámový sbor s hosty pod vedením Lubomíra Nenádala.

————— www.centrumbutovice.cz

PASTORAČNÍ CENTRUM SV. TOMÁŠE

■ Od 27. 11. do 8. 1. 2017

„Betlémská pěšinka“ – výtvarné práce dětí z kroužku Barvička. Vernisáž proběhne v neděli 27. 11. od 10.30 hodin.

■ 7. prosince od 19.00

Zamyšlení nad Katechismem katolické církve s P. Karlem Satoriou, v PC sv. Tomáše.

■ 4. prosince od 18.00

Koncert Staročeské roráty - České adventní zpěvy převážně z 16. století v podání Dobříšského chrámového sboru a varhanním doprovodem Lucie Kláry Toth, v kostele Nejsvětější Trojice v Dobříši.

■ 26. prosince od 16.00

Půjdeme spolu do Betléma: putování od kostela Nejsvětější Trojice v Dobříši k živému betlému na zahradě PC sv. Tomáše, které bude doprovázeno zpěvem koled a vánočním vyprávěním anděla, pastýřů a dalších poutníků.

————— www.farnostdobris.cz

AKADEMICKÁ FARNOST

■ 1. prosince od 18.00

V akademickém kostele Nejsvětějšího Salvátora se bude slavit výroční mše sv. u příležitosti 100 let od narození P. Alexandra.

■ 24. prosince od 24.00

Vigilie slavnosti Narození Páně – půlnoční mše svatá v přímém přenosu ČRo, celebruje Mons. Tomáš Halík.

————— www.farnostsalvator.cz

ŘKF U KOSTELA SV. ANEŽKY ČESKÉ

■ 6. prosince od 19.00

V kostele sv. Anežky se při adventním koncertu představí mužská vokální skupina 10men.

■ 11. prosince od 15.00

V sál pod kostelem se koná Mikulášská besídka pro děti.

■ 14. prosince od 19.00

V kostele sv. Anežky se uskuteční benefiční koncert souboru Michal Hromek Consort.

■ 19. prosince od 19.00

V pondělí od 19.00 hodin v kostele sv. Anežky zazní Česká mše vánoční od Jakuba Jana Ryby v provedení žáků, učitelů, rodičů a hostů ZUŠ Václava Petrova na Spořilově.

■ 22. prosince od 19.00

ŘKF Spořilov zve do kostela sv. Anežky na vánoční koncert pěveckého sboru Cantus Amici a jeho hostů.

————— www.farnost-sporilov.cz

DOMINIKÁNSKÁ 8

Kláster sv. Jiljí, vchod z ul. Jilská 7a, Praha 1 – Staré Město

■ 8. prosince v 19.30

„Bratr Dominik“ – komponovaný večer o sv. Dominikovi u příležitosti vydání stejnojmenné knihy Oldřicha Seluckého.

■ 10. prosince ve 20.00

„Hudba bez hranic u dominikánů“ – adventní harfa a smyčce v podání Martinů Strings Prague pod vedením Jaroslava Šonského. Na harfu zahraje Hedvika Mousa Bacha.

■ 14. prosince v 19.30

Dominikánský knižní salón: Bernard z Clairvaux: Adventní a vánoční kázání. Kázání svatého Bernarda jsou vášnivou sondou do hlubin lidské duše, stejně jako do hlubiny trinitárního tajemství. Moderuje PhDr. Markéta Koronthálová.

————— www.dominikanska8.cz

DOMOV SV. KARLA BOROMEJSKÉHO

■ 1.–31. prosince

„Krása stvoření“ – výstava obrazů Miloše Kouteckého, inspirovaných vesmírem, malovaných unikátní technikou na sametovém plátně. Refektář.

■ 4. prosince od 17.30

Druhý adventní koncert v podání orchestru Archioni Plus pod vedením Michala Macourka, na program J. Pachelbel, R. Binge, G. F. Händel, J. S. Bach, Ch. Gounod, G. Caccini a A. Dvořák. Kostel sv. Rodiny.

Foto: Richard Horák

Foto: Dominik Novák / Člověk a víra

Foto: Roman Albrecht / Člověk a víra

8. prosince od 19.00

Česká mše vánoční od J. J. Ryby v podání Břevnovského chrámového sboru se sólisty Státní opery Praha pod vedením Adolfa Melichara. Kostel sv. Rodiny.

9. prosince od 17.00

Flétna a klavír - vánoční koncert žáků Zuzany Hrbkové. Refektář.

11. prosince od 17.00

Třetí adventní koncert v podání smíšeného pěveckého sboru Gaudium Praha Sokola Královské Vinohrady a dívčího komorního sboru. Kostel sv. Rodiny.

15. prosince od 15.30

Vánoční vystoupení studentek VOŠ pedagogické pod vedením profesorky Jany Hákové. Refektář.

18. prosince od 17.00

Čtvrtý adventní koncert v podání komorního smíšeného sboru Gaudium Cantorum se sólisty pod vedením Štěpánky Heřmánkové, trubka – Miroslav Laštovka. Kostel sv. Rodiny.

www.domovrepy.cz

POZVÁNKY, NABÍDKY**Slavnostní otevření centra pro ženy****6. prosince od 16.30**

Farní charita Praha 1 srdečně zve v úterý 6. prosince 2016 od 16.30 hodin na slavnostní otevření Nízkopra-

hového denního centra pro ženy, které posvětil pražský arcibiskup kardinál Dominik Duka OP.

Sdružení sv. Ludmily na Tetíně**11. prosince od 16.00**

Adventní koncert v kostele sv. Ludmily na Tetíně v provedení pěveckého sboru Comodo Loděnice.

Kostel Nejsvětějšího Srdce Páně**11. prosince od 16.00**

Přednáška P. Jana Paty „Nová datace vybraných novozákonních papyrů“. Videosál v prvním patře zadního traktu kostela. Více na srdcepane.cz.

Adventní trhy**13. prosince od 15.00**

Učitelé a žáci Veselé školy (Soukenická 20, Praha 1) srdečně zvou na tradiční adventní trhy. Čeká na vás vystoupení školního orchestru a dramatického kroužku a nabídka předmětů vlastní výroby.

Ekologická sekce**České křesťanské akademie****13. prosince v 17.30**

Adventní popovídání s ohlédnutím za činností v roce 2016 a s výhledem do roku 2017. Třetí patro pražského kláštera Emauz.

Břevnovská nocturna**13. prosince od 19.00**

V Břevnovském klášteře se koná ad-

ventní koncert - hudba z českých barokních kancionálů. Účinkuje Belfiato Quintet - dechové kvinteto a hosté.

Třináctéhona třináctce**13. prosince od 19.30**

Tradiční hostitel večerů Slávek Klecandr si opět pozve hudebního hosta, kterým bude Michael Pospíšil se svým programem „Radostné písně adventní“. Koncert se koná v KC sv. Prokopa v Nových Butovicích.

Zlatá Praha**18. prosince od 16.00**

Vánoční setkání cyklu „Zlatá Praha“ se uskuteční v zasedacím sále úřadu Městské části Praha 5, Štefánikova 15, Praha 5 – Smíchov (MHD Anděl, na protěvchodu do kostela sv. Václava).

**Varhanní nešpory
maltézských rytířů****19. prosince od 17.00**

Již desátý koncert duchovní hudby. Na programu jsou adventní a sborová díla W. A. Mozarta, C. Francka, F. Poulanca a F. Fialy. V kostele Panny Marie Pod řetězem, Lázeňská ul., Praha 1.

**Královská kolegiátní kapitula
sv. Petra a Pavla na Vyšehradě****13. ledna 2017 v 18.00**

Slavnostní bohoslužba v předvečer výročního dne úmrtí prvního českého krále a zakladatele kapituly Vratislava. ■

Foto: Dominik Novák / Člověk a víra

Foto: Richard Horák

Foto: Petr Homolka / Člověk a víra

INKARDINACE

■ **P. Mgr. Norbert Milan Badal OP** byl od 1. listopadu 2016 inkardinován do Arcidiecéze pražské.

VÝROČÍ SVĚCENÍ

■ **prof. ThDr. Jan Matějka**, kanovník, 5. 12. 1954 (62 let)

■ **P. Benedikt Vladimír Holota OFM**, na odpočinku v Praze, 8. 12. 1952 (64 let)

■ **ThDr. Jan Balík, Ph.D.**, ředitel sekce pro mládež ČBK, 14. 12. 1991 (25 let)

■ **Ludvík Pfeifer**, kněz královéhradecké diecéze na odpočinku v Staré Boleslavi, 18. 12. 1976 (40 let)

■ **P. Ing. Miloslav Fiala O.Præm.**, na odpočinku v Praze, 21. 12. 1971 (45 let)

■ **Mgr. Ing. Martin Opatrný**, v jáhenské službě u sv. Vojtěcha v Praze-Dejvicích, 21. 12. 1996 (20 let)

USTANOVENÍ

■ **Mgr. Zdeněk Dubský**, trvalý jáhen, byl 1. listopadu 2016 uvolněn z funkce administrátora in materialibus duchovní správy ŘKF u kostela sv. Jana Nepomuckého v Praze.

■ **Martin Duchoslav** byl s účinností od 1. listopadu 2016 jmenován a ustanoven administrátorem ŘKF farnosti Smečno.

■ **P. Mgr. Ludvík Vít Grundmann OP** byl na žádost svého řeholního představeného s účinností od 1. listopadu 2016 uvolněn z funkce farního vikáře ŘKF u kostela sv. Jiljí, Praha – Staré Město.

■ **Jaroslav Kučera**, okrskový vikář, byl s účinností od 1. října 2016 do 31. října 2016 jmenován a ustanoven administrátorem excurrento ŘKF Smečno.

■ **Ing. Martin Lejsal**, trvalý jáhen, byl od 1. listopadu 2016 ustanoven k jáhenské službě v ŘKF u kostela sv. Petra, Praha – Nové Město.

■ **Mons. doc. Ing. Aleš Opatrný, Th.D.** byl od 1. ledna 2017 do 30. září 2017 jmenován a ustanoven admi-

nistrátorem ŘKF u kostela sv. Petra a Pavla, Praha-Vyšehrad.

■ **Mgr. Mariusz Andrzej Przygoda** byl od 1. prosince 2016 uvolněn z funkce farního vikáře ŘKF u kostela sv. Cyrila a Metoděje, Praha-Karlín a od téhož data byl jmenován a ustanoven výpomocným duchovním ŘKF u katedrály sv. Víta, Václava a Vojtěcha, Praha-Hradčany.

■ **Mgr. Ladislav Staněk**, trvalý jáhen, byl od 1. listopadu 2016 ustanoven k jáhenské službě v ŘKF u kostela sv. Františka z Assisi, Praha-Chodov.

■ **ThLic. Edward Walczyk, Th.D.** byl s účinností od 1. října 2016 jmenován a ustanoven ředitelem Arcidiecézního poutního díla

ŽIVOTNÍ JUBILEA

■ **P. ThMgr. Ryszard Wojciechowski MIC**, administrátor u sv. Vojtěcha v Praze-Novém Městě, 1. 12. 1966 (50 let)

■ **Jan Birka**, osobní farář, na odpočinku v Staré Boleslavi, 17. 12. 1927 (89 let)

■ **P. Jan Vývoda SDB**, výpomocný duchovní v Praze-Kobylisích, 21. 12. 1924 (92 let)

■ **P. ThMgr. Jerzy Cymanowski MIC**, farní vikář v Hrádku 23. 12. 1966 (50 let)

■ **P. Florián František Štětina OFM**, osobní farář, výpomocný duchovní v Bystřici u Benešova 23. 12. 1925 (91 let)

■ **Richard Scheuch**, osobní děkan, výpomocný duchovní u sv. Ducha v Praze-Starém Městě, 24. 12. 1937 (79 let)

■ **Josef Moulík**, osobní děkan, výpomocný duchovní v Berouně, 27. 12. 1936 (80 let)

■ **Mgr. Krystof Henriko**, administrátor v Jílovém u Prahy, 28. 12. 1976 (40 let)

■ **Mgr. Jaromír Odrobiňák**, v jáhenské službě v Psychiatrické nemocnici v Praze-Bohnicích, 30. 12. 1966 (50 let)

■ **P. Augustin Otakar Šváček OFM Cap.**, výpomocný duchovní u sv. Josefa v Praze-Novém Městě, 30. 12. 1936 (80 let)

KATOLICKÉ BOHOSLUŽBY VE SDĚLOVACÍCH PROSTŘEDCÍCH

ČESKÝ ROZHLAS VLTAVA

■ **25. prosince (00.00 – 01.15)**
Z kostela Nejsvětějšího Salvátora v Praze na Starém Městě. Celebruje Mons. Tomáš Halík.

RADIO PROGLAS

- **4. prosince (9.00)**
Z kostela sv. Jana Nepomuckého v Plzni-Borech.
- **11. prosince (9.00)**
Z kostela Panny Marie Pomocnice v Olomouci. Celebruje P. Rudolf Smahel.
- **18. prosince (9.00)**
Z kostela Všech svatých v Litoměřicích. Celebruje P. Józef Szeliga.
- **24. prosince (22.00)**
Z duchovního centra v Brně-Lesně. Celebruje P. Pavel Hověz.
- **25. prosince (9.00)**
Z kostela Panny Marie Pomocnice v Olomouci. Celebruje P. Rudolf Smahel.
- **26. prosince (9.00)**
Z kostela sv. Augustina v Brně. Celebruje P. Josef Novotný.
- **1. ledna (9.00)**
Z kostel sv. Jana Nepomuckého v Plzni-Borech. Celebruje Mons. Tomáš Holub.

TELEVIZE NOE

- **4. prosince (10.30)**
Z kostela sv. Václava v Ostravě. Celebruje P. Petr Hošek.
- **11. prosince (10.00)**
Z kostela sv. Jakuba v Trnavě.
- **18. prosince (9.30)**
Z kostela Povýšení sv. Kříže v Židlochovicích. Celebruje P. Paweł Cebula.
- **25. prosince (10.00)**
Z kostela sv. Bartoloměje v Kravařích. Celebruje P. Dr. Daniel Vicha.

DUCHOVNÍ CVIČENÍ

■ 27. 11.–1. 12. 2016 / Adventní DC

P. Antonín Dabrowski OFM / ŘKDS Stojanov / Velehrad / www.stojanov.cz

■ 2.–4. 12. 2016 / DO pro členy Matice svatohostýnské a hasiče

Mons. Jan Graubner / Matice svatohostýnská / Svatý Hostýn / www.hostyn.cz

■ 13. - 17. 12. 2016 / Ignaciánské exercicie

P. Josef Čunek SJ / Matice svatohostýnská / Svatý Hostýn / www.hostyn.cz

■ 30. 12. 2016 - 1. 1. 2017 / DO formou večeřadla

jáhen Jiří Maxa / P. Štěpán Filip OP / ŘKDS Stojanov / Velehrad / www.stojanov.cz

VÁNOCE V KATEDRÁLE

Neděle 25. prosince 2016

Slavnost Narození Páně

- 00.00 Půlnoční mše svatá (kardinál Dominik Duka OP)
- 8.30 Mše sv. za svítání (P. Ondřej Pávek)
- 10.00 Mše sv. ve dne (kardinál Dominik Duka OP)
- 16.00 Zpívání dětí u jesliček
- 17.00 Nešpory (biskup Václav Malý)

Pondělí 26. prosince 2016

Svátek sv. Štěpána

- 10.00 Mše sv. (Mons. Michael Slavík)

Sobota 31. prosince 2016

- 7.00 Mše sv. (P. Ondřej Pávek)
- 16.00 Mše sv. (kardinál Dominik Duka OP)

Neděle 1. ledna 2017

Slavnost Matky Boží Panny Marie

- 8.30 Mše sv. (P. Ondřej Pávek)
- 10.00 Mše sv. (kardinál Dominik Duka OP)
- 17.00 Nešpory

V ostatní dny vánoční doby jsou bohoslužby podle pravidelného pořádku.

ÚMYSLY APOŠTOLÁTU MODLITBY

Úmysl všeobecný

Aby byla z každé části světa odstraněna nákaza, kterou je zneužívání dětí k vojenské službě.

Úmysl evangelizační

Aby evropské národy znovu objevily krásu, dobro a pravdu evangelia, které dává životu radost a naději.

Úmysl národní

Ať jako křesťané umíme druhé obdarovávat nejen věcmi hmotnými, ale hlavně bohatstvím pramenícím z naší víry: poznáním Boha, láskou k němu a k bližnímu.

HISTORICKÝ KALENDÁŘ

1. prosinec 1946

Byla ustanovena samostatná farnosť s kaplí sv. Terezičky od Ježíše v Praze-Kobylisích.

3. prosinec 1621

Narodil se Bohuslav Balbín, katolícky kněz-jezuita, historik a spisovateľ. Shromáždil rozsáhlý vlastivědný materiál dějepisné a zeměpisné povahy, který zpracoval v encyklopedickém díle „Rozmanitosti z historie Království českého“. (+ 29. 11. 1688).

5. prosinec 1831

Narodil se Mons. PhDr. Mikuláš Karlach, katolícky kněz. V r. 1903 byl zvolen proboštem Královské kolegiální kapituly vyšehradské. Roku 1875 založil Akademii křesťanskou v Praze. Byl redaktorem „Pastýře duchovního“ a členem zastupitelstva města Prahy. (+ 6. 11. 1911).

9. prosinec 2001

Zemřel Karel Bříza, katolícky kněz-redemptorista, hudební skladatel a ředitel kúru na poutním místě Svatá Hora. Napsal řadu zhudebněných textů k bohoslužbě. (* 14. 10. 1926).

14. prosinec 1721

Byl posvěcen benediktinský kostel sv. Markéty v Praze-Břevnově. Tato barokní stavba byla vybudována v rozmezí let 1708 až 1715 dle plánu Kiliána Ignáce Dienzenhofera.

18. prosinec 1751

Zemřel Kilián Ignác Dienzenhofer, architekt, tvůrce vrcholného baroka v Čechách a autor řady pražských kostelů: kostel sv. Mikuláše na Malé Straně, kostel sv. Jana Nepomuckého na Hradčanech, kostel sv. Jana na Skalce. (* 1. 9. 1689).

27. prosinec 1261

Byl slavnostně posvěcen klášter sv. Jakuba na Starém Městě mohučským arcibiskupem Wernherem za účasti krále Přemysla Otakara II.

Arnošt Kelnar

KNIŽNÍ NOVINKY

PAULÍNKY

MARIA Z NAZARETU
Hraný film,
český dabing
115 min, 199 Kč

VÁNOČNÍ PŘÍBĚH OČIMA OSLÍKA
Animovaný film, český
a anglický dabing
46 min, 199 Kč

KRYSTAL OP

LITURGIE PRAMENE
Jean Corbon
Brož., 220 str., 240 Kč

KARMELETÁNI

ŽÍT S MOUDROSTÍ VČEL
Karel Sládek
Brož., 61 str., 119 Kč

**NEJKRÁSNEJŠÍ TEXTY
ALŽBĚTY OD TROJICE**
Conrad de Meester
Brož., 198 str., 259 Kč

NIKDO TI NEUVĚŘÍ
Danielle Schererová
Brož., 185 str., 259 Kč

HALÓ, JE TAM BŮH?
Eduard Martin
Brož., 140 str., 169 Kč

**MOUDROST KRÁDU
U SVATÝCH**
Irma Zaleski
Brož., 76 str., 129 Kč

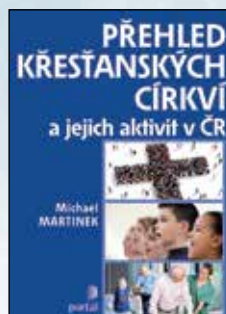

**KYTICE Z KRÁLOVSKÉ
ZAHRADY**
Ivan Renč
Váz., 93 str., 269 Kč

PORTÁL

**CESTA K VIBRUJÍCÍMU
ZDRAVÍ**
Alexander Lowen
Brož., 176 str., 242 Kč

**PŘEHLED KŘESŤANSKÝCH
CÍRKVÍ A JEJICH AKTIVIT V ČR**
Michael Martinek
Váz., 320 str., 374 Kč

**PŘECITLIVĚLOST NENÍ
SLABOST**
Anselm Grün
Brož., 136 str., 224 Kč